

تعیین سال مالی

تعیین سال مالی

س ۹۹۴. کسی که اطمینان دارد به این که چیزی از درآمد سالانه اش تا پایان سال باقی نمی ماند، بلکه تمامی درآمد و منفعت او در خلال سال خرج هزینه های زندگی او می شود، آیا واجب است برای خود سال خمس تعیین کند؟ کسی که بر اثر اطمینان به این که چیزی از درآمدش زیاد نمی آید، سال خمس تعیین نکرده، چه حکمی دارد؟

ج. ابتدای سال خمس با تعیین از جانب مکلف مشخص نمی شود، بلکه یک امر واقعی است که برای کسی که شغل او کاسبی است با شروع کاسبی و برای کشاورز با رسیدن وقت برداشت محصول و برای کارگر و کارمند با دستیابی به اولین درآمد، آغاز می شود. حساب سر سال خمس و محاسبه درآمد سالانه واجب مستقلاً نیست، بلکه راهی برای شناخت مقدار خمس است و وقتی محاسبه واجب می شود که بدانند خمس به او تعلق گرفته، ولی مقدار آن را نمی دانند و اگر از منفعت کسب چیزی نزد او نماند و همه آن در مؤونه زندگی مصرف شود، خمس هیچ کدام از آن ها بر او واجب نیست.

س ۹۹۵. آیا ابتدای سال مالی همان ماه اول کار است یا اولین ماهی که حقوق دریافت می کند؟

ج. شروع سال خمس حقوق بگیران اعم از کارگران و کارمندان و غیره همان روز اولی است که مزد یا حقوق خود را دریافت می کنند و یا می توانند دریافت نمایند؛ البته پایان سال خمس مبنی بر تدقیق نیست و تا چند روز (۵ روز) را شامل می شود.

س ۹۹۶. تعیین ابتدای سال برای پرداخت خمس چگونه است؟

ج. شروع سال خمس نیاز به تعیین از سوی خود مکلف ندارد، بلکه خود بخود بر اساس چگونگی حصول درآمد سالانه متعیّن می شود. بنابر این ابتدای سال خمس امثال کارگران و کارمندان از اولین روز امکان دریافت اولین درآمد از درآمدهای کار و کارمندی است، و سال خمس تجار و مغازه داران از تاریخ شروع به خرید و فروش و سال خمس امثال کشاورزان از تاریخ برداشت اولین محصول کشاورزی سال شروع می شود.

س ۹۹۷. آیا تعیین سال خمس بر جوانان مجردی که با پدر و مادر خود زندگی می کنند، واجب است؟ ابتدای سال خمس آنان از چه زمانی است و چگونه باید آن را حساب کنند؟

ج. اگر جوان مجرد درآمد شخصی هرچند به مقدار کم داشته باشد، واجب است که سال خمس تعیین نموده و درآمد سالانه خود را محاسبه کند تا در صورتی که چیزی از درآمد تا پایان سال باقی ماند، خمس آن را بپردازد و ابتدای سال خمس او هنگام حصول اولین درآمد است.

س ۹۹۸. آیا زن و شوهری که حقوق خود را به طور مشترک در امور منزل مصرف می کنند، می توانند سال خمسی مشترک داشته باشند؟

ج. هر یک از آنان سال خمسی مستقلی به حساب درآمد خودش دارد، و واجب است، هر کدام خمس باقی مانده حقوق و درآمد سالانه خود را در پایان سال خمسی بپردازد و جایز است یکی از آنان با اجازه دیگری خمس او را محاسبه کرده و بپردازد.

س ۹۹۹. من زنی خانه دار هستم و همسرم سال خمسی دارد که در آن هنگام خمس اموال خود را می پردازد و من نیز گاهی درآمدی دارم، آیا می توانم برای خود سال خمسی جهت پرداخت خمس قرار دهم و ابتدای آن را زمان دستیابی به اولین سودی که خمس آن را نداده ام، قرار دهم و در پایان سال خمسی باقی مانده را بعد از کم کردن مؤونه بپردازم؟ آیا به آن چه در طول سال خرج زیارت، هدیه و مانند آن کرده ام، خمس تعلق می گیرد؟

ج. بر شما واجب است که زمان دستیابی به اولین درآمد سال را ابتدای سال خمسی خود قرار دهید، و هر چه را در طول سال از منفعت کسب خرج مصارف شخصی خود از قبیل آن چه ذکر کرده اید، می کنید خمس ندارد و هر چه از منفعت کسب سال، از مؤونه و مخارج سالانه تان تا سر سال زیاد بیاید، واجب است که خمس آن را بپردازید.

س ۱۰۰۰. آیا سال خمسی باید شمسی باشد یا قمری؟

ج. مکلف در این مورد مخیر است.

س ۱۰۰۱. شخصی می گوید که سر سال خمسی اش ماه یازدهم سال بوده است، ولی بر اثر فراموش کردن آن، قبل از پرداخت خمس در ماه دوازدهم برای خانه اش فرش و ساعت و موکت خریده است و در حال حاضر تصمیم گرفته که سال خمسی اش را به ماه رمضان تغییر دهد، اشاره به این نکته لازم است که این شخص مبلغ هشتاد و سه هزار تومان سهمین مربوط به سال گذشته و امسال بدهکار است که آن را به صورت قسطی می پردازد، نظر شریف حضرت عالی راجع به سهم امام و سادات کالاهای مذکور چیست؟

ج. تقدیم سال خمسی جایز است؛ به این صورت که خمس درآمد تا آن زمان را محاسبه و پرداخت کند و از آن به بعد سال خمسی همین زمان خواهد بود، اما تأخیر پرداخت خمس از سال خمسی به سال دیگر جایز نیست و کسی که خمس درآمد خود را سر سال نپردازد و پس از گذشت سال خمسی آن را صرف در زندگی کند، این خمس بر عهده او می باشد که باید آنرا با لحاظ تنزل ارزش پول پرداخت کند و اگر مقدار تنزل معلوم نباشد، باید با حاکم شرع مصالحه شود.

س ۱۰۰۲. آیا انسان می تواند خودش خمس مالش را حساب نموده و سپس آن چه را بر او واجب است به وکلای جناب عالی بپردازد؟

ج. در صورت آشنایی با مسائل خمس، اشکال ندارد.